

Aandachtspunten bij profielen van stedelijke regio's

Inleiding

Bij deze aanvraag vindt de Raad de profielen van vijftien stedelijke regio's. In deze bijlage geven de overheden gezamenlijk aandachtspunten mee voor het advies. Hieronder volgen achtereenvolgens een terugblik op de totstandkoming van de profielen, een schets van de reikwijdte van de profielen en een blik op de toekomst. De overheden zien dat deze profielen leiden tot een nieuwe benadering in het cultuurbeleid waarin sterker gezamenlijk wordt gewerkt aan een goed cultureel klimaat.

Totstandkoming

De overheden hadden al geruime tijd de gezamenlijke wens om de nieuwe periode meer in gezamenlijkheid vorm te geven. In *Cultuur in een open samenleving* heeft de minister van OCW andere overheden uitgenodigd om stedelijke profielen op te stellen. Zo kunnen we bij de samenstelling van de basisinfrastructuur, zoals de Raad voor Cultuur bepleitte, sterker rekening houden 'met de samenstelling en de behoefte van de bevolking, met de identiteit en verhalen uit de regio, en met het lokale klimaat voor de makers en kunstenaars.' Elke regio kreeg de kans een profiel op te stellen.

De overheden zijn hiermee enthousiast aan de slag gegaan. Vijftien stedelijke regio's hebben een profiel opgesteld. Daarbij zijn in sommige gebieden binnen korte tijd bestaande samenwerkingsverbanden geïntensiveerd of nieuwe allianties gesloten. Dat was soms best even zoeken.

De profielen zijn goed gespreid over het hele land. Enkele gebieden hebben de minister van OCW laten weten samenwerking te onderzoeken. Het gaat om Schiedam, Noord-Holland Noord en Midden en Noord-Limburg. Zij hebben nu nog geen profiel opgesteld. Enkele profielen hebben nu nog een beperkte omvang, maar hebben potentie om te groeien. Het gaat dus om een momentopname. De indeling in regio's is nog in beweging.

Soms kiezen overheden ervoor om naast een overkoepelend profiel een eigen accent te leggen. Zo vormt de provincie Flevoland niet alleen onderdeel van de Metropoolregio Amsterdam, maar heeft zij ook een eigen profiel opgesteld.

De profielen zijn in deze fase sterk gericht op de eigen regio en de samenwerking daarbinnen en minder op samenwerkingsverbanden met andere regio's. Wel spreekt uit veel profielen de internationale dimensie van cultuur.

Er is sprake van nieuwe dynamiek en werkwijze tussen overheden en het culturele veld. Overheden en veld hebben elkaar in het hele land veelvuldig gesproken. Dat gebeurde in een positieve setting, met waardering voor makers en vanuit een breed draagvlak voor cultuurbeleid. Veel steden investeren in cultuur. Tegelijk zijn de overheden zich ervan bewust dat deze besprekingen en de profielen een startpunt vormen. De positieve toon en waardering verdienen het de komende periode te worden omgezet in concrete maatregelen voor makers en publiek.

Enkele stedelijke regio's gaven het culturele veld de mogelijkheid om eerst zelf met plannen te komen. Het profiel van Arnhem-Nijmegen is door het veld zelf opgesteld. Andere stedelijke regio's consulteerden het veld. Ook voor het veld hebben de profielen eraan bijgedragen meer kansen te zien: voor samenwerking buiten de eigen stad of regio, of voor de bijdrage van cultuur aan andere beleidsterreinen.

Er is in vrijwel alle profielen sprake van een brede benadering van cultuur, waarin de relatie wordt gelegd met onder meer de leefomgeving, technologie, wetenschap en sociaaleconomische vraagstukken. Cultuur wordt niet alleen op zijn eigen, intrinsieke waarde beoordeeld, maar ook vanuit het perspectief van maatschappelijke uitdagingen. Juist omdat cultuur wordt gezien vanuit de eigen of nabije omgeving. Er is ook duidelijk aandacht voor experiment en vernieuwing.

Elk profiel is gebaseerd op onderzoek. De mate waarin gebruik is gemaakt van onderzoek, verschilt. Er is onderzoek verricht naar publiek, de infrastructuur, samenwerkingsverbanden tussen overheden en mobiliteit van bezoekers. Het profiel van We the North bevat onderzoek van de Rijksuniversiteit Groningen over regionale identiteit. Het profiel van BrabantStad bevat een onderzoeksagenda die in samenwerking met provinciale onderzoeksinstituten en de Boekmanstichting is opgesteld. De overheden hebben de wens meer gestructureerd data en onderzoek te verzamelen: zowel als het gaat om gegevens van culturele instellingen als wanneer het gaat om onderzoek naar publiek.

Er is sprake van verschillende vormen van bestuurlijke samenwerking: van stevig gefundeerde verbanden tot redelijk nieuwe samenwerkingsvormen. Metropoolregio Amsterdam en BrabantStad hebben voor hun profiel gebruik gemaakt van al bestaande bestuurlijke samenwerkingen. In de profielen is terug te zien dat het vertrekpunt verschillend was. Samenwerkingen die al enige tijd bestaan, komen vaak tot meer gedetailleerde uitwerking van plannen en bouwen voort op wat al in gang gezet is.

Inhoud en reikwijdte

De profielen passen in de trend om te zoeken naar nieuwe, grensoverschrijdende samenwerkingen, zoals deze ook bij andere beleidsterreinen worden gezocht. Het kabinet hecht veel waarde aan de regionale aanpak; deze kabinetsperiode wordt via de regio envelop intensief samengewerkt met lokale overheden aan grote maatschappelijke opgaven.

De toon van de profielen is open, optimistisch en toekomstgericht. De blik gaat veel verder dan een korte termijn. Er is een breed draagvlak voor investeringen in cultuur. Ook stralen de profielen trots uit: trots op de open houding van het culturele veld, de belangrijke rol van creatieve industrie, kunst en erfgoed voor de identiteit van een stad of streek en zijn inwoners. De relatie met landschap, geschiedenis en het verhaal van de stad of streek is sterk. Er is aandacht voor kunst als motor van creativiteit en vernieuwing en voor erfgoed als factor van betekenis bij de eigen identiteit.

Rijk, steden en provincies vinden elkaar in de thema's van het cultuurbeleid: cultuuronderwijs, ruimte voor nieuwe makers, vernieuwing en publiek, erfgoed en de leefomgeving en internationale samenwerking. Ook toegankelijkheid en bereikbaarheid, keren in veel profielen terug.

De profielen leggen verbanden met maatschappelijke opgaven zoals duurzaamheid en herbestemming. Ook gaat aandacht uit naar de wisselwerking tussen het culturele veld en natuur, technologie, toerisme en wetenschap. Een aantal profielen besteedt aandacht aan de rol van taal in relatie tot eigen cultuur en identiteit.

Bij de aandacht voor makers en de veelheid aan disciplines in de profielen past een kanttekening. Als overheden stellen we vast dat de profielen naar verhouding weinig aandacht schenken aan de rol van presentatie-plekken zoals bibliotheken, filmtheaters en podia. Dit zijn wel de plekken waar aanbod en vraag samenkomen. Gelet op het belang van deze plekken bij aanbod en afname en het bereik van een nieuw en ander publiek zal hier in de toekomst meer aandacht naar moeten uitgaan.

In de profielen gaat veel aandacht uit naar de fysieke ruimte voor kunstenaars, zoals ateliers en werkplaatsen. In de grote steden in de Randstad lijken de mogelijkheden daarvoor onder druk te staan; in enkele andere regio's is die ruimte er wel, maar is er niet altijd grote belangstelling van de kant van makers om zich er blijvend te vestigen. Deze regio's zetten daarom in op maatregelen die gericht zijn op een tijdelijk verblijf van kunstenaars. Zij willen hen de ruimte bieden om binnen een lokale omgeving een stap verder te zetten in hun carrière.

Er is, alle profielen samen beschouwd, aandacht voor alle disciplines, waarbij de profielen verschillende instrumenten beschrijven: co-creatie met het veld, convenanten, aanvullende programma's, regiofondsen, subsidies. Veel overheden beschrijven het belang van gezamenlijke regelingen en monitoring, ook om de administratieve lasten voor het veld te verlagen. Ook is er aandacht voor publiek-private financiering en hybride financieringsvormen.

De thema's, disciplines en instrumenten sluiten aan bij de eigen sterkte en identiteit van stedelijke regio's. De focus verschilt dan ook per profiel. Daarbij is het belangrijk om te beseffen dat de profielen slechts een deel van het geheel aan voorzieningen of programma's in een regio beschrijven. Ze zijn opgesteld met als doel de samenwerking met het rijk te versterken. Veel lokaal beleid of lokale voorzieningen zijn dan ook buiten beschouwing gebleven. De profielen samen vormen dus geen totaalbeeld van alle culturele voorzieningen of programma's in Nederland.

Blik op de toekomst

Met de profielen hebben de overheden een belangrijke stap gezet bij het versterken van hun samenwerking. Die samenwerking is van belang voor een duurzaam cultuurbeleid. De overheden dragen hiervoor een gezamenlijke verantwoordelijkheid. Voor de periode 2021-2024 zien de overheden de volgende aandachtspunten:

- afstemmen van opdracht overheden aan instellingen in de basisinfrastructuur. Instellingen die van verschillende overheden subsidie ontvangen, hebben te maken met opdrachten die niet op elkaar zijn afgestemd. Zo maken de vier grote theatergezelschappen in de basisinfrastructuur ieder jaar 3 grote zaal producties voor het gehele land; tegelijkertijd hebben zij de wens om, vaak in goed overleg met de lokale overheden, activiteiten uit te voeren voor het publiek direct in hun omgeving. Dit schuurt soms. Door als overheden overleg te voeren over de opdracht, worden instellingen nog beter in staat gesteld om recht te doen aan hun (inter)nationale én lokale functie.
- afstemming van definities en termijnen in regelingen. De termijnen en definities van de subsidieregelingen van het rijk (inclusief fondsen), provincies en gemeenten komen niet altijd overeen. Door deze op elkaar af te stemmen, wordt het voor instellingen, makers en kunstenaars eenvoudiger om subsidieaanvragen in te dienen bij meerdere overheden.
- netwerkaanpak talentontwikkeling. In alle profielen wordt uitgebreid aandacht besteed aan talentontwikkeling. De aanpak hiervoor is verschillend maar heeft als gemene deler dat de maker en zijn behoeften centraal staan. Er wordt geïnvesteerd in samenwerkingsverbanden in plaats van in instituties. In Brabantstad wordt samengewerkt in talenthubs, We the North investeert in Station Noord 2.0 en in Zwolle wordt een hybride productiehuis gerealiseerd, waarbinnen verschillende partners samenwerken. Vanuit de gedachte om de maker centraal te stellen willen de overheden, in nauwe samenwerking met de zes cultuurfondsen, onderzoeken wat er voor nodig is om dergelijke samenwerkingsverbanden duurzaam te maken en verder te versterken.
- meer bekendheid over regelingen van de cultuurfondsen. Alle zes de cultuurfondsen wijzen erop dat bestaande regelingen en programma's uitkomst kunnen bieden voor een aantal aandachtspunten die in de profielen worden benoemd. Zij gaan daarover graag in gesprek met de stedelijke regio's.
- subsidievoorwaarden bij de fondsen en de basisinfrastructuur op elkaar aansluiten. De instellingen, die subsidie ontvangen vanuit de basisinfrastructuur of de rijkscultuurfondsen, spelen vaak een belangrijke rol in de regionale of lokale culturele infrastructuur. Zo delen zij hun kennis over collectiebeheer, cultuuronderwijs en publieksbeheer en initiëren zij vaak samenwerkingsverbanden in de regio. Continuïteit in hun financiering is daarom van belang. De minister onderzoekt de mogelijkheden om de subsidievoorwaarden van de meerjarige regelingen bij de fondsen te verruimen: van bijvoorbeeld twee jaar naar vier jaar, of van

activiteitensubsidie naar instellingssubsidie. Ook prestatie-eisen worden hierin meegenomen. De mogelijkheden voor instellingen bij de fondsen sluiten zo meer aan bij die van de basisinfrastructuur. Daardoor ontstaat een gelijk spelveld voor instellingen in de basisinfrastructuur en instellingen die een subsidie van de fondsen ontvangen.

Over bovenstaande punten gaan de overheden de komende tijd nader in gesprek, in gezamenlijkheid maar ook per regio. De minister van OCW gaat hier in haar uitgangspuntenbrief voor de nieuwe periode nader op in.

Daarnaast willen de overheden hun programmatische samenwerking versterken. Zij zien daarbij de volgende kansen en thema's:

- cultuuronderwijs.
In ieder profiel wordt het belang benadrukt van cultuuronderwijs. Iedere regio kent een eigen aanpak, waarbij in het kader van het programma Cultuureducatie met Kwaliteit aandacht is voor het primair onderwijs. Er bestaat de ambitie om dit te verbreden naar het voortgezet onderwijs of het middelbaarberoepsonderwijs. Dit biedt aanknopingspunten om een programma als Cultuureducatie met Kwaliteit voort te zetten of te verbreden en/of ander instrumentarium te ontwikkelen.
- cultuurparticipatie.
In veel stedelijke regio's wordt door verschillende partners samengewerkt om de cultuurparticipatie (zowel actief als receptief) in hun regio te versterken; het gaat dan bijvoorbeeld om het betrekken van ouderen, jongeren of mensen met migratieachtergrond. Dit biedt kansen voor het door de minister van OCW aangekondigde programma cultuurparticipatie in de periode 2021-2024.
- internationalisering.
De profielen van We the North, Twente, Stedelijke Cultuurregio Zuid en Zeeland benadrukken het belang van samenwerking met Duitsland en Vlaanderen voor het culturele aanbod in de regio. Ook in andere profielen is aandacht voor de samenwerking met het buitenland.
- onderzoek publiek en niet-bezoeker cultuur.
Onder toetstandkoming is al geconstateerd dat alle regio's gebruik hebben gemaakt van onderzoek. De wens om meer kennis te krijgen over het publiek en de niet-bezoeker van cultuur komt in meerdere profielen naar voren. Het kan dan gaan om het delen van best practices; zo beschikken de Metropoolregio Amsterdam en Rotterdam over beproefde methodes. Ook het onderzoek *Van de canon en de mug: een inventarisatie van inzichten rondom de culturele niet-bezoeker* biedt aanknopingspunten voor verder onderzoek.

Vragen aan de Raad voor Cultuur

- Welke mogelijkheden bieden de profielen voor het doel dat de Raad in zijn verkenning *Cultuur voor stad, land en regio. De rol van stedelijke regio's in het cultuurbeleid* uit 2017 voor ogen stond: 'een betere samenwerking tussen de verschillende overheden onderling en tussen overheden en de sector'? We vragen de Raad hierbij in te gaan op elk van de vier doelstellingen die de Raad in zijn verkenning heeft geschetst.
- Welke aanknopingspunten ziet de Raad in het instrumentarium van het rijk om een bijdrage te leveren aan de ambities uit de profielen?
- Welke aanknopingspunten ziet de Raad in het instrumentarium van de andere overheden om een bijdrage te leveren aan de thema's van de cultuurbrief *Cultuur in een open samenleving*?
- Welke mogelijkheden ziet de Raad voor de samenwerking tussen overheden door middel van matching of cofinanciering?
- Wat zijn de lessen bij de toetstandkoming van de profielen, met oog op een langere termijn?

Bij het antwoord op deze vragen dient de Raad uit te gaan van het algemeen kader interbestuurlijke verhoudingen cultuur en de huidige in verschillende wetten en regelingen vastgelegde verantwoordelijkheden van overheden.

Samenwerkingsverband + Titel profiel	Kernpunten
<p>We The North <i>Noordelijk regioprofiel We the North 2.0</i></p> <p>Leeuwarden, Groningen, Assen, Emmen, Provincies Friesland, Groningen en Drenthe</p>	<p>Plusprogramma We the North! 2.0: Programmatische samenwerking tussen zeven overheden in aanvulling op bestaande infrastructuur. Gestart in 2017-2020 met jaarlijks 600.000 euro gezamenlijk budget.</p> <p>Drie programmalijnen: educatie/talentontwikkeling, innovatie en stad en regio. 7 trajecten in uitvoering + 4 proeftuinen in voorbereiding voor 2019-2020.</p> <p>Doelen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • versterking noordelijk culturele ecosysteem en grotere maatschappelijke en economische impact • bereik nieuw publiek • versterking samenwerking a. tussen culturele spelers onderling, met overheden en andere spelers in de regio; b. tussen rijk en noordelijke overheden vanuit gedeelde verantwoordelijkheid, onderlinge afstemming van cultuurbeleid en programmatisch en ontwikkelingsgericht werken.
<p>BrabantStad <i>BrabantStad maakt het</i></p> <p>Breda, Eindhoven, Helmond, 's-Hertogenbosch, Tilburg, Provincie Noord-Brabant</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Innovatie en verbinding zijn de onderscheidende kracht van de regio. • Op het gebied van kunsten is de regio sterk in disciplines design, visuele kunsten en podiumkunsten waarbij er ook veel cross-overs tussen disciplines worden opgezocht en gepresenteerd. • De maker staat centraal in de ambitie om programmatisch te werken aan cultuureducatie en participatie, talentontwikkeling, internationalisering en publiekswerking. • Afstemming subsidieregelingen en onderzoek dragen bij aan een betere toegang tot de middelen en inzicht in ontwikkelingen in de sector.
<p>Twente <i>Ruimte voor verbeelding</i></p> <p>Almelo, Borne, Dinkelland, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden, Enschede, Provincie Overijssel</p> <p>Onderdeel van ROUTE OOST</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Onze visie heeft als uitgangspunt: aanjagen en versnellen van de culturele ontwikkelingen en krachtenbundeling binnen de regio • Met als kenmerk de hoge mate van betrokkenheid van burgers, het belang van het materiële en immateriële erfgoed, de natuurlijke relatie met Duitsland en innovatie • Dit doen we binnen de thema's tijd en ruimte, traditie en innovatie en Grenzeloos Twente • In co-creatie samen met het brede culturele veld in verbinding met andere domeinen, burgers en ondernemers
<p>Cultuurregio Flevoland <i>Het Flevoprofiel</i></p> <p>Almere, Lelystad, Dronten, Noordoostpolder, Urk, Zeewolde, Provincie Flevoland.</p>	<p>De belangrijkste thema's voor Flevoland zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het verhaal van Flevoland; over het verleden, het heden en de toekomst van de regio • Flevoland als Cultuurlab; over de innovatie en het experiment • 3. Cultuur voor iedereen; over educatie, participatie en het publiek

<p>Cultuurregio Stedendriehoek <i>Profiel Cultuurregio Stedendriehoek</i></p> <p>Apeldoorn, Deventer, Zutphen</p> <p>Onderdeel van ROUTE OOST</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cultuurregio Stedendriehoek kiest voor de doorontwikkeling van vijftal programmalijnen: <ul style="list-style-type: none"> A. Levend Erfgoed B. Podiumtalent: 1. Muziek en 2. Theater & Dans C. Kunst & Landschap D. Festivals & Evenementen - Culturele programmering E. Literatuur • Wij zien twee kansrijke programmalijnen voor proeftuinen in de thema's Kunst & Landschap en Podiumtalent • Route Oost is onderlegger voor het profiel van het profiel van de cultuurregio Apeldoorn Deventer Zutphen
<p>025 Arnhem Nijmegen <i>Groeidocument 025 Arnhem Nijmegen</i></p> <p>Gemeente Arnhem, gemeente Nijmegen, Provincie Gelderland, Cultuurnetwerk Arnhem en Cultuur Netwerk Nijmegen</p> <p>Onderdeel van ROUTE OOST</p>	<p>In 025 komen stedelijkheid en groen, cultuur en creativiteit, onderwijs en kennis, en een cultuurminnende populatie bij elkaar. Met een stevig makersklimaat in Arnhem en Nijmegen sterk in presentatie zijn beide steden grotendeels complementair. Onze ambities:</p> <p>VOOR EN MET ONS PUBLIEK</p> <ul style="list-style-type: none"> • Culturele kennis vergaren en delen • Investeren in het publiek van de toekomst <p>DE SECTOR VERSTERKEN</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doorlopend van en met elkaar leren • Talentontwikkeling <p>SAMEN STERKER</p> <ul style="list-style-type: none"> • Een brug slaan tussen theorie en praktijk • Cultuur als katalysator • Afstemming cultuurbeleid
<p>Zeeland <i>Samen in Zee (2)</i></p> <p>Goes, Middelburg, Terneuzen en Vlissingen, Provincie Zeeland</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Inzet op structurele tijdelijkheid (inclusief broedplaatsen); • Cultuureducatie van P.O. t/m HBO/WO (i.r.t. buitenschoolse activiteiten) • Zeeuwse erfgoedlijnen (o.a. i.r.t. cultuurproducties en (immaterieel) erfgoed)
<p>Ede-Wageningen <i>De Proeftuin van Nederland</i></p> <p>Ede, Wageningen</p> <p>Onderdeel van ROUTE OOST</p>	<p>Beeldende kunst, erfgoed en muziek zijn het sterkst vertegenwoordigd in het culturele aanbod. Bestaande waarden en nieuwe samenwerkingsmogelijkheden worden in het profiel geschetst langs drie lijnen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Natuur: de natuur is inspiratiebron en podium. Rust en ruimte bieden ruimte voor talentontwikkeling en creativiteit. • Historisch perspectief: herinneren en vernieuwen. De rijke militaire geschiedenis is goed zichtbaar in de historische gebouwen, het landschap en evenementen. • Voedsel: kunst en cultuur relateren aan voedsel, een belangrijk speerpunt van de regio, biedt mogelijkheden om de leefomgeving aantrekkelijker te maken. We benutten de creatieve kracht van makers om hier vorm aan te geven.

<p>Metropoolregio Amsterdam (MRA) <i>Meer dan de delen</i></p> <p>Aalsmeer, Almere, Amstelveen, Amsterdam, Beemster, Beverwijk, Blaricum, Bloemendaal, Diemen, Edam-Volendam, Gooise Meren, Haarlem, Haarlemmerliede-Spaarnwoude, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Hilversum, Huizen, Landsmeer, Laren, Lelystad, Oostzaan, Ouder-Amstel, Purmerend, Uithoorn, Velsen, Waterland, Weesp, Wijdmeren, Wormerland, Zaanstad, Zandvoort, Provincie Noord-Holland, Provincie Flevoland, Vervoerregio Amsterdam</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De MRA biedt een omvangrijke schat aan culturele voorzieningen van lokale, nationale en internationale waarde, en bedient daarmee publiek uit de regio; binnen- en buitenland . De regio kent daarnaast een grote variatie aan waterrijke landschappen en een breed palet aan woonmilieus (grootstedelijk en landelijk), variërend van historische dorpskernen en stadscentra tot tuinsteden en nieuwe kernen. • Binnen de MRA brengt iedere kern zijn eigen kwaliteiten in, die gezamenlijk de regio tot een sterk geheel maken. Het culturele hart wordt gevormd door de verhalen, de tradities en de vernieuwingsdrift van de bevolking met haar bijzonder diverse samenstelling. Erfgoed is hierin een verbindende factor en identiteitsdrager in de MRA. Het programma Kunst, Cultuur en Erfgoed heeft twee primaire doelstellingen: het bevorderen van cultuurparticipatie in de gehele regio en het toekomstbestendig maken van de cultuur-en erfgoedsectoren.
<p>Haaglanden <i>Regioprofiel Haaglanden</i></p> <p>Wassenaar, Leidschendam-Voorburg, Zoetermeer, Pijnacker-Nootdorp, Delft, Midden-Delfland, Rijswijk, Westland, Den Haag.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Culturele rijkdom. Haaglanden, de stedelijke regio aan zee is Holland in het klein. Grootstedelijk, dichtbevolkt, internationaal, bakermat van de democratie, rijk aan erfgoed en met een breed en fijnmazig netwerk van grote en kleinere culturele instellingen. • Talentontwikkeling. De aanwezigheid van zowel culturele (top)instellingen, als kennisinstellingen van internationale allure, zoals de Hogeschool der Kunsten en de TU Delft trekt nieuwe makers en jong talent aan. De regio heeft een complete culturele infrastructuur: basis, keten en top. Het vestigingsklimaat is er actief op gericht toptalent binnen te halen en te behouden. • Cultuur voor iedereen. De veranderingen in de samenleving en de grote diversiteit lijken nergens zo complex en uitdagend als juist in deze stedelijke regio. Dat vraagt om nieuwe makers, nieuwe manieren van produceren, programmeren, publieksbenadering en zelfs opleiding.. De unieke methodiek van de Haagse cultuurankers en hun verbindende rol tussen instellingen en mensen in de wijken zal in de voorgestelde proeftuin worden uitgerold in de regio en is een landelijke inspiratiebron.
<p>Stedelijke Regio Utrecht <i>Eeuwig Jong</i></p> <p>Utrecht, Amersfoort, Provincie Utrecht</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Krachtige en snelgroeiende regio met breed, veelzijdig, gerenommeerd en spraakmakend cultuurlandschap • Buitengewone dichtheid cultuurhistorisch erfgoed • Uitdagingen op het gebied van groei, inclusiviteit, talentontwikkeling, educatie, benutten van erfgoed, ruimte voor makers en verdere versterking van de samenwerking. Op deze 7 onderwerpen gaan we de komende jaren intensief samenwerken in de regio en met het Rijk. Onze proeftuin komt hier uit voort: Ruimte voor creativiteit – naar een integrale gebiedsontwikkeling voor erfgoed en cultuur. Hiermee zetten we in op meer ruimte voor makers en het beter benutten van erfgoedlocaties voor cultuur.

<p>Stedelijke Cultuurregio Zwolle <i>Experiment & Ernst</i></p> <p>Groeimodel naar een culturele samenwerking met 21 gemeenten in de Regio Zwolle.</p> <p>Dit betreft de gemeenten Westerveld, Meppel, Steenwijkerland, Heerde, Raalte, Olst-Wijhe, De Wolden, Hattem, Noordoostpolder, Dronten, Elburg, Dalfsen, Kampen, Urk, Zwartewaterland, Ommen, Hardenberg, Oldebroek, Hoogeveen, Staphorst, Zwolle.</p> <p>Onderdeel van ROUTE OOST</p>	<ul style="list-style-type: none"> • De kernwaarden Experiment & Ernst en de waarden gunnen, groeien en grensontkennend vormen de basis om de cultuur in de stad en regio te verstevigen en vernieuwen en een groter en divers publiek te bereiken. Het profiel is het startdocument van de culturele samenwerking in de regio Zwolle, dat nu primair een economische samenwerking is tussen 21 gemeenten. Met dit plan wil de regio cultuur een belangrijke rol geven en cultuur en economie met elkaar verbinden. • De ambities (1. Een leven lang leren, 2. Vernieuwing en innovatie en 3. Toekomstbestendigheid) zijn uitgewerkt in acht actielijnen, waarvan vier proeftuinen zijn geselecteerd, zijnde een hybride productiehuis, een invulling van de Creatieve Campus op een tijdelijke locatie in de binnenstad, gezamenlijke talentontwikkeling door Kameroperahuis en Theaterschip Deventer en het krachtig en op vernieuwende wijze vertellen van de verhalen van Zwolle én de regio. • Het profiel van de cultuurregio Zwolle is onderdeel van ROUTE OOST: een perspectief voor de Oost-Nederlandse culturele infrastructuur en een routekaart met én tussen de stedelijke cultuurregio's in Oost Nederland.
<p>Stedelijke Cultuurregio Zuid <i>Löss, wat hier leeft, wat hier raakt. Wat hier kleeft, wat hier maakt!</i></p> <p>Sittard-Geleen, Heerlen, Maastricht, Provincie Limburg. Daarnaast de 160 culturele organisaties en professionals die sinds 2016 betrokken zijn bij het Pact van Zuid en het Profielplan.</p>	<p>Beknopt de Stedelijke Cultuurregio Zuid:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Betrekken en activeren van non-publiek: het ontwikkelen van publiek strategieën; • Intrinsieke waarde van internationalisering voor de kunsten; • Ruimte voor makers in cultureel erfgoed en beleid.
<p>Leiden <i>Cultureel Regioprofiel Leiden</i></p> <p>Leiden</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Het door samenwerking beter ontsluiten van de aanwezige kennis en (museale en wetenschappelijke) collecties ("het wereldmagazijn"); • Het op een hoger niveau brengen van de samenwerking en kruisbestuiving tussen cultuur en kennis ("de bijenkorf"); • Het door middel van educatieve programma's toegankelijk maken van wat cultuur en kennis te bieden heeft ("het leer-ecosysteem").
<p>Rotterdam en regio <i>Volle vaart</i></p> <p>Rotterdam, Dordrecht</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rotterdam en regio staan de komende voor drie belangrijke transities: sociale transitie, energietransitie en economische transitie; • Vanuit drie kernbegrippen wil de culturele sector een bijdrage leveren aan de drie stedelijke opgaven: interconnectiviteit (gezamenlijke verantwoordelijkheid met andere sectoren), inclusiviteit (geen drempels voor beoefenaars van kunst en cultuur en het publiek) en innovatie (nieuwe werkwijzen en producten). Daarmee positioneert Rotterdam zich als proeftuin en laboratorium; • De drie kernbegrippen komen terug in alle thema's van het cultuurbeleid: cultuureducatie, talentontwikkeling, nieuw aanbod/nieuwe makers/nieuwe genres, publieksverbreding, leefomgeving en internationale betekenis.

